

Sociální byty
na venkově jsou prostě
popelkou!

Obce dostaly od státu dílčí
náhrady za kompenzační bonus.
Výpadky příjmů jsou však masivní!

Ze středočeské obce Psáry:
Naše škola není jen místem,
kde pan učitel předává znalosti žákům.

Rok samospráv v pandemii

Vážené starostky, vážení starostové, přátelé samospráv!

Již více než rok žijeme v pandemii, v době, která se vymkla z kloubů a přinesla takřka každému občanovi, živnostníkovi, samosprávám i našemu státu množství těžkostí, útrap, bohužel i často oběti nejvyšší. Nesmírně litujeme každého života, o němž za uplynulý rok přišla naše společnost, naše rodiny a také obce. Věříme však, že se již situace obrací a společným zodpovědným přístupem směřujeme ke konci tíživého epidemiologického stavu.

Starosta?

Ten, kdo se o své spoluobčany postará

Víc, než kdy jindy se nám odkryl jeden z významů slova „starosta“ jakožto ten, kdo se stará a postará o své spoluobčany, mnohdy v první linii. Víme sami, jak náročný tento rok byl. Pevně doufám, že se již vracíme „k běžným kolejím“ našeho občanského, spolkového či sousedského života.

Nouzový stav vs. návrhy ohrožující samosprávy

Uplynulý rok pandemie byl těžký nejen pro každého osobně, ale také pro samosprávu jako celek. Bohužel jej mnohdy ztěžovaly i kroky, které vůči samosprávě navrhovala vláda s nepříznivými dopady na naše obce. Nouzový stav byl opakovaně využit k předložení takových parlamentních návrhů, které samosprávy citelně ohrožovaly. Řeč je například o úpravě kompenzačního bonusu podle vládních předstev, která negativně zasahovala všechny obce a krajské rozpočty a prakticky by vymazala možnosti samospráv investovat.

Nebýt Senátu...

Nebýt Senátu, nikdy by neprošla náhrada obcím ve výši 13,5 miliard korun, neboť ministryně financí Alena Schillerová zarytě odmítala nahradit samosprávám, co obcím a krajům vláda mechanismem kompenzačních plateb sebrala. V Poslanecké sněmovně byl schválen tzv. daňový balíček bez jakékoli úpravy rozpočtového určení daní s obrovskými každoročními výpadky jak na straně státního rozpočtu, tak přes 40 miliard korun v neprospěch obcí a krajů! Až Senátu se podařilo prosadit úpravu rozpočtového určení daní. Příkladem, kdy právě hlasy rozumných zákonodárců v Parlamentu ČR dokázaly tyto vládní návrhy zastavit, byla jen za poslední rok našťastí řada.

A co zákon o střetu zájmů? Novelu aktuálně projednává Parlament!

Bez Senátu by nikdy nenastal posun ani v zákoně o střetu zájmů, v němž vlani Ústavní soud vypustil klíčovou pasáž o plošném zveřejňování

podaných oznámení. Díky tomu už nevisí žádné citlivé soukromé údaje komunálního politika na internetu anonymně a dostupně všem. V úsilí za změnu zákona o střetu zájmů došlo k významnému posunu. Parlament projednává aktuálně novelu tohoto zákona (návrh skupiny poslanců napříč politickým spektrem v čele s poslankyní Kovářovou a poslancem Sadovským – ST: 956), jejíž hlavní přínosy pro samosprávy spočívají v zavedení principu zveřejňování podaných oznámení v Centrálním registru oznámení na základě žádosti a dále především vynětí představitelů menších měst a obcí z působnosti zákona (tzn. neuvolnění místostarostůve obcí I. typu a dále neuvolnění členové obecních rad obcí I. a II. typu by už nepodávali oznámení vůbec). Schválení této novely pokládáme za klíčové. Aby pomínuly zásadní výhrady komunálních politiků k zákonu o střetu zájmů, jenž doslova vyhnal z komunální sféry řadu úspěšných a schopných komunálních politiků odmítajících podstupovat majetkový striptýž (raději z těchto volených funkcí odešli).

Pokračování na straně 2

Díky také Středočeskému a Pardubickému kraji

Všechny tyto kroky navazují na úspěch SMS ČR, které se skupinou senátorů v čele s Michaelem Canovem iniciovalo u Ústavního soudu ČR přezkum zákona o střetu zájmů. Ústavní soud v únoru 2020 seznal, že plošné zpřístupňování citlivých osobních údajů z přiznání, komukoli anonymně přístupných, podávaných podle zákona o střetu zájmů, porušuje právo na ochranu soukromí dle čl. 7 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod (nález ÚS sp. zn. Pl. ÚS 38/17). Na tento nález navázal Nejvyšší správní soud, který rozhodl, že komunální politiky nelze ani pokutovat za to, že odmítali svá oznámení do

Centrálního registru vkládat, protože automatické zveřejňování těchto oznámení porušovalo jejich ústavně zaručená práva. V současné době dochází ke zrušení několika set pokut, uložených v loňském roce, a naprávě jejich protiprávnosti. V této souvislosti chci ocenit zejména dva kraje – Středočeský a Pardubický, které zrušily přes několik set pokut a poskytly tak komunálním politikům opravdu dobrou službu svých úřadů. Rád bych také výslovně zmínil iniciativní roli jejich hejtmánů, tedy Petry Peckové a Martina Netolického.

Pandemické období je nesmírně zatěžující pro každého jednotlivce, starostu i obce jako takové. Pevně věřím, že SMS ČR našim členům prokazuje dobrou službu a konkrétní hmatatelnou pomoc, jež i vám pomáhá toto období překlenout.

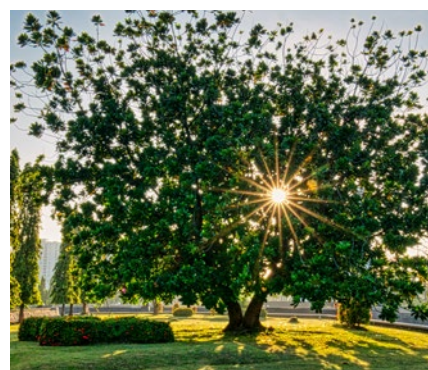
**Horde zdraví a sil do dalšího období
vám všem přeje**

**Stanislav Polčák
předseda SMS ČR
poslanec Evropského parlamentu**

I hlas SMS ČR je v Platformě pro Modernizační fond slyšet!

Na cestě k čistějším zdrojům energie, než jaké v současnosti získáváme ze spalování uhlí, mají v následujících deseti letech České republiky pomoci tzv. zelené projekty. V přechodu na nízkouhlíkové hospodářství pomohou zdroje z Modernizačního fondu také zemím, jako je Bulharsko, Estonsko, Litva, Chorvatsko, Maďarsko, Slovensko a další. České republiky se jako jedné z prvních evropských zemí podařilo zahájit čerpání. Modernizační fond doplňuje stávající operační programy tak, aby nedocházelo k překryvům a zároveň se mohlo o podporu přihlásit co nejvíce zájemců.

Tomuto tématu se SMS ČR věnovalo letos v březnovém webinaru, který si můžete pustit na youtube kanále SMSČR EDUCATION, neboť v té době SFŽP vypsal předregistrační výzvy do několika programů. Na podrobnější informace se ptáme výkonné ředitelky Jany Přechtětlové, která je členkou Rady SFŽP a dále také Platformy pro Modernizační fond.

Můžete nám přiblížit podstatu Platformy pro Modernizační fond?

Platforma vznikla pro přípravu Modernizačního fondu, stejně jako pro jeho desetileté fungování. Slouží pro setkávání, výměnu informací a podnětů mezi orgány veřejné správy, soukromým sektorem a dalšími subjekty, mezi něž patří také naše sdružení. Členové platformy se mohou vyjadřovat k dokumentům, jak tomu také bylo během přípravy programového dokumentu, k oblastem podpory a jejich konkrétnímu nastavení.

Má v takovéto platformě hlas SMS ČR šanci?

Má. Dokonce po vnějším připomínkovém řízení k Obecnému programovému dokumentu Modernizačního fondu byly obce přidány jako žadatelé do Programu č. 1 a č. 2. Nejdůležitější je ovšem Program č. 8 – Komunitní energetika, kde se obce nepotkávají s velkými hráči.

V březnu proběhly předregistrační výzvy. Znáte podrobnější informace ohledně zájmu ze strany obcí?

Komunikovali jsme po ukončení předregistračních výzev se SFŽP a požádali o obecné informace o žadatelích, abychom měli předsta-

Rozhovor

vu, kolik obcí se do výzev přihlásilo. K našemu překvapení jich bylo více, než jsme čekali. Navíc měly do výzev přístup i místní akční skupiny, které můžeme mezi žadatele z řad obcí rovněž započítat.

O fond je evidentně zájem. Myslíte si, že bude dostatek financí pro všechny, pokud vezmeme v potaz velké giganty, jako jsou elektrárny a teplárny, pro něž je Modernizační fond také určen?

Myslím si, že bude. Do roku 2030 jsou pro financování fondu celkově vyčleněna dvě pro-

centa emisních povolenek (v systému EU ETS a dalších povolenek). Každý stát má navíc určený vlastní podíl z tohoto celku a Česká republika by měla mít hned po Polsku druhý největší objem. Pokud si dobře pamatuji, bavíme se o více než 15 procentech.

Můžeme tedy odhadnout, o jakou částku se v našem případě jedná?

V případě Modernizačního fondu to na rozdíl od evropských fondů přesně určit nelze. Povolenky se prodávají na trhu průběžně a celkový objem finančních prostředků se pak odvíjí od jejich cen. Podle mých informací by měl mít Modernizační fond k dispozici celkem 227 milionů kusů povolenek a částka pro Českou republiku by se měla pohybovat mezi 150 až 180 miliardami korun za celé období.

Jaké jsou v tuto chvíli otevřené výzvy?

Aktuálně je otevřena výzva HEAT č. 1 – Malé projekty s alokací 1,4 miliardy korun a HEAT č. 2 – Velké projekty s alokací pět miliard korun. Příjem žádostí byl spuštěn na konci letošního dubna a potrvá do první poloviny ledna 2022.

Rozhovor vedla Jindra Tužilová

Obce dostaly od státu dílčí náhrady za kompenzační bonus. Výpadky příjmů jsou však masivní!

V průběhu dubna obdržely obce částečnou náhradu daňových ztrát způsobených výplatou kompenzačního bonusu živnostníkům. Zmatky okolo právního režimu náhrad ve spojení s jejich nízkou výší ovšem vyvolaly u řady obcí spíše negativní reakce. Jejich rozpočty se totiž potýkají s velkými výpadky daňových příjmů, což způsobil především pokračující útlum ekonomické aktivity, jenž zavinila omezující vládní opatření.

Náhrady ve výši čtyř pětín výpadků...

V únoru vláda přijala zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021. Podobně jako v loňském roce se kompenzační bonus vyplácí jako vratka daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, která je daní sdílenou a část jejího výnosu tedy plyne obcím. Aby se předešlo politickým bojům o náhrady výpadků, které způsobily kompenzační bonusy, dostal se přímo do zákona mechanismus, podle něž obce i kraje obdrží náhrady ve výši čtyř pětín výpadků, které vzniknou vyplácením kompenzačních bonusů.

Obcím přišly zatím náhrady jen za dva měsíce

Obcím poskytuje příspěvky Ministerstvo financí z kapitoly prostřednictvím krajů, a to vždy k 15. dni kalendářního čtvrtletí za čtvrtletí předchozí. Kraje musí poté do pěti dnů převést

peníze na účet obce vedený u ČNB. Vzhledem k tomu, že první bonusové období podle zákona č. 95/2021 Sb. začalo až 1. února, přišly nyní obcím náhrady pouze za dva měsíce (období od 1. února do 31. března).

Symbolické tisícovkové částky starosty spíše našťvaly!

Ne všechny kraje výše uvedené skutečnosti při posílání peněz dostatečně jasně vysvětlily, a tak není divu, že v řadě obcí vzbudily symbolické částky velmi negativní reakce. Zejména v menších obcích, kde se pohybují v řádu jednotek či nižších desítek tisíc. Jak však bylo naznačeno, náhrady vychází přímo ze ztrát způsobených obcí vyplácením kompenzačních bonusů (pokrývají 80 % těchto ztrát).

Podíl na výnosu sdílených daní je nižší!

Potenciálním problémem pro obce však mohou být výpadky v daňových příjmech. Někte-

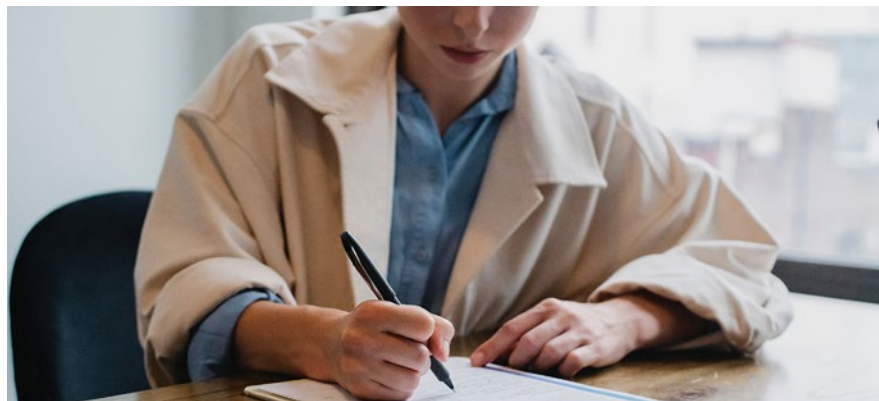
ré obce za první čtvrtletí letošního roku obdržely o poznání nižší podíl na výnosu sdílených daní než v minulém roce. Důvodem jsou podle všeho zejména protiepidemická vládní opatření znemožňující velkou část ekonomických aktivit a také daňový balíček přijatý na konci minulého roku.

Obce příliš spoří a topí se v penězích? Ani náhodou!

Jako nesprávná a nepravdivá se ve světle stagnujících příjmů ukazují opakovaná vyjádření ministryně financí, že obce příliš spoří a topí se v penězích. Pevně doufáme, že se nenaplní nejhorší obavy a i díky znovunastartování ekonomiky budou příjmy samospráv dostatečné na to, aby jejich představitelé mohli plnit své zákonné povinnosti a zajistit rozvoj svého území.

Dominik Hrubý,
legislativní analytik SMS ČR

Zase další dotazník?! Sorry jako!

Vážení členové SMS ČR. Chtěli bychom vám tímto článkem poděkovat za vaši trpělivost při vyplňování všech dotazníků, které vám pravidelně a s prosbou posíláme. Důvodů pro to máme několik. Tím hlavním je potřeba zjistit váš aktuální postoj k daným tématům.

V současné době vrcholí vyjednávání o nových programovacích obdobích, proto se některé dotazníky týkají vašich plánů a možností investovat, aby byla v dotačních titulech správně nastavena absorpční kapacita. Tak je tomu v případě dotazníku o sociálním bydlení i jeslích. Jindy potřebujeme znát informace z území, které následně využijeme pro argumentaci ve vyjednávání jak s vládou, tak se zástupci Parlamentu ČR. Jistě jste si všimli, že některé návrhy zákonů

v poslední době neobsahují relevantní data ani analýzu dopadů na obce. Proto nám nezbývá než vás oslovit, informace sesbírat a vyhodnotit vlastními silami či s pomocí jiných organizací.

K čemu jsou výsledky a kde je najdete?

Výsledky dotazníků většinou zveřejňujeme, mnohdy i vytváříme jejich obsáhlejší vyhodno-

cení, jejichž příprava je ovšem náročná na čas, a proto, pokud nám to situace dovolí, vytváříme taková vyhodnocení s větším zpožděním. Příprava vyhodnocení s analýzou by měla být zárukou toho, že nedojde k nepochopení výsledných „holých“ dat, neboť výsledky dotazníků je třeba číst se znalostí území a „reálií“. Vyhodnocení následně zveřejňujeme na našich webových stránkách.

Prosíme o dotazníkovou spolupráci!

Předvolební období bude bohužel na dotazníky hojně, za což se předem omlouváme. I tak vás ale velmi žádáme o spolupráci a jejich vyplnění. Bez znalosti vašich postojů a konkrétních informací z území to nepůjde.

Anebo vám chybí nějaké téma? Dejte vědět

Možnost vyjádřit názor v dotazníku považujeme také za ideální šanci, jak poukázat na to, co vás, obce, trápí. O některých aktuálních otázkách se bude zcela jistě diskutovat i na podzim s kandidáty na post poslance. Tak pokud se vám naopak zdá, že jsme na nějaké podstatné téma zapomněli, neváhejte a dejte nám o tom vědět. Bez vaší zpětné vazby se totiž neobejdeme.

Jindra Tužilová,
vedoucí legislativní analytička SMS ČR

Potřebujeme zákon o sociálním bydlení?

Jak je zřejmé z několika příkladů, obce i přes neexistenci definice sociálního bydlení a zákona, který by tento institut upravoval, na svém území, svým tempem a podle svých možností jistou formu podpory bydlení, ať již sociálního či dostupného, zajišťují. Je tedy otázkou, zda vůbec v minulosti dlouho diskutovaný zákon o sociálním bydlení potřebujeme. A pokud ano, co by pro obec znamenal. A pro které? Kam jsme se vlastně v této oblasti za poslední roky posunuli? A jaké jsou aktuální trendy, návrhy a zkušenosti těch, kteří otázku bydlení již řeší?

Téma

O tom všem se můžete dozvědět, a také se zapojit do živé diskuze, na webináři „Sociální bydlení?!", který vysíláme ve středu 19. května v čase od 10 do 12 hodin na našem youtube kanále zde: [SMSČR EDUCATION – YouTube](#). Nenechte si to ujít. Bude to velmi zajímavé!

Sociální byty na venkově jsou prostě popelkou, říká starosta Veselíčka Tomáš Šulák

Veselíčko v Olomouckém kraji se společně s dalšími 15 obcemi z České republiky zapojilo do projektu Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení. V dohledné době se zde do nových sociálních bytů nastěhují první nájemníci. Ale to není jediný výstup. Jak vysvětlil starosta Tomáš Šulák, hlavní myšlenkou projektu bylo zmapovat si obecní a nájemní bydlení, vytvořit lokální koncepci sociálního bydlení a ověřit si je nejen ve vybraných velkých městech a městských částech, ale i v menších městech a také malých obcích.

Co všechno bylo součástí projektu?

Vytvořili jsme nejen „měkký“ rámec sociálního bydlení, ale také technickou studii, která nakonec vedla k rekonstrukci a rozšíření bytové nabídky. Kromě dílčích projektů měst a obcí souběžně řešilo svůj centrální projekt ministerstvo práce a sociálních věcí, které poskytovalo metodickou podporu, pracovníci navštěvovali jednotlivé obce a propojovali je navzájem. Realizátoři jezdili i na zkušenou do zahraničí, naši pracovníci např. do Skotska, Rakouska, Nizozemí...

Od kdy a jak konkrétně probíhala realizace?

Měkký projekt z Operačního programu Zaměstnanost (pod záštitou MPSV) „Pilotní ověření sociálního bydlení ve venkovské obci Veselíčko“ (POSOB) trval tři roky a skončil vloni v dubnu. Kromě koncepcí sociálního bydlení jsme měli i sociální pracovníce, která byla placená z projektu. Následně jsme požádali ministerstvo financí o investiční „tvrdý“ projekt na výstavbu čtyř nových bytů v nevyužívaných prostorách bytového domu.

V jaké je nyní projekt fázi?

Už skončil. Nicméně jeho aktéři se potkali na celostátní konferenci v Praze a také na dvou video seminářích, kde se řešilo, jak pokračovat dál. A hodláme pokračovat i ve spolupráci SMS ČR s MPSV. Musí se vyjasnit, zda bude sociální bydlení řešit MPSV, což by bylo vzhledem ke zkušenostem daleko lepší, nebo MMR. To ale bude zřejmé až po sněmovních volbách.

Výstavba nových bytů na „sedmičce“ (jak se říká bytovému domu č. p. 7, neboli BD7) vrcholí posledním měsícem.

Jaký je zájem o sociální bydlení ve Veselíčku? Už je jasné, kdo nové byty obsadí? Nebo bude probíhat nějaké výběrové řízení?

Předpokládám, že během léta vyhlásíme výzvu pro podávání žádostí o startovací bydlení a na přelomu září/října by se mohli vybraní zájemci nastěhovat. Pro výběr uchazečů máme zpracovanou podrobnou metodiku včetně smluv apod.

Projekt je financován z peněz EU, MPSV a částečně také z rozpočtu obce. O jaké celkové částce se bavíme?

„Měkký“ projekt POSOB byl financován z OPZ za cca tři miliony, nárazný „tvrdý“ projekt „BD7+“ na výstavbu čtyř nových bytů je za sedm milionů při 90% dotaci z ministerstva financí.

Prostřednictvím projektu byla zajištěna i sociální pracovníce v obci. Což ale pro Veselíčko není novinka. Sociální pracovníce se zde podobným aktivitám věnovala už v době před projektem. Proč se obec vydala touto cestou?

Problém je v tom, že sociální služby si zajišťují města samy pro sebe a Charity, Armády spásy apod. řeší venkov jen velmi okrajově a narychlo. V projektu jsem zase zjistili, že jedna pracovníce na jednu obec je dost velký „luxus“. Proto chceme do budoucna zajistit prostřednictvím naší MAS Moravská brána díky plánovaným klíčovým projektům CLLD (komunitně vedený místní rozvoj prostřednictvím místních akčních skupin) z OPZ/MPSV systém cca pěti sociálních pracovníků pro 30 obcí. Už v rámci projektu POSOB se uskutečnilo několik setkání sociálních organizací z celého Přerovska a Hranicka a poté mnoha starostů, kteří zase prezentovali své aktivity při výstavbě domů a bytů. Zajistit startovací byty pro mladé nebo bydlení pro seniory je pro obec velká výzva, aby místní vesničané nemuseli na stáří do dalekých velkokapacitních domovů důchodců, ale zůstali blízko domova.

Sociální služby jsou jednou z téměř zcela chybějících strategických služeb, které venkovu zoufale chybí. Stejně tak na venkově zoufale chybí sociální byty. Proč se s obojím setkáváme téměř výhradně ve městech?

Venkov je obecně krutě podfinancován v mnoha směrech. Ne nadarmo se někdy říká jeden panelák = jedná malá vesnička. Ovšem venkov má zcela jiné hodnoty než města. Byty chybí všude. Na venkově se vždy stavěly převážně rodinné domy s hospodářstvím a zahradou. Sociální byty na venkově jsou prostě popelkou. Ale mnoho lidí si nemůže vlastní dům dovolit, proto tuto službu nabízíme. Máme bytový dům, kde je nyní devět bytů, a přibudou další čtyři. V rámci studie rekonstrukce bytového domu jsou možné až tři startovací byty v podkroví levého křídla a až tři byty v podkroví pravého křídla.

Co by mohlo pomoci tuto situaci zlepšit?

Kompetentní vláda, která bude dělat konzervativní sociální politiku ve prospěch rodin. Jde o financování sociálních pracovníků zejména pro seniory, postižené apod. Je třeba zajistit odrazovou plochu pro mladé rodiny a sociálně slabší podporou výstavby či rekonstrukcí sociálních či „prostupných“ bytů na venkově, aby mohli zlepšit svůj stav a vydat se za lepším a větším bydlením, čímž se také omezí systém přebujelých sociálních dávek. V žádném případě to však nesmí být zákonná povinnost obcí, jak už jednou hrozilo. Musí to být dobrovolná aktivita s využitím finanční podpory státu.

Sociální pracovník v malé obci funguje především jako rozcestník a doprovázející ruka

Sociální práci zná velmi zblízka. Není to úřednice, která by řešila jednotlivé případy od stolu. Je to žena z praxe. S lidmi, kteří se ocitli v nouzi a potřebují pomoc, se osobně setkává. Pavlína Trpáková se v sociální oblasti pohybuje od roku 1986. Ve Veselíčku byla přizvána do rozjetého pilotního projektu Sociálního bydlení s podporou sociální práce v roce 2018. Jak konkrétně vypadala její činnost?

Na co jste se specializovala ve Veselíčku?

Sociální práce je komplex na sebe navazujících činností. V projektu Pilotní ověření implementace sociálního bydlení v obci Veselíčko jsme pracovali především s těmi, kteří se potýkali s problémy bytové nouze, kteří bydlení potřebovali získat nebo si je udržet.

Jak konkrétně ta pomoc vypadala?

Ta činnost se dotýkala nepříznivých životních situací především v oblasti finanční a dluhové, hrozby ztráty bydlení, nezaměstnanosti, oblasti sociálních dávek a sociálního zabezpečení (hmotná nouze, dávky státní sociální podpory, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči, dávky důchodového a nemocenského pojištění), domácího násilí, rodinné situace aj. Jako sociální pracovnice obce jsem nabízela informace, zprostředkování služeb, spolupráci především v otázkách péče o sebe, domácnost, finance. Rovněž jsem mapovala nepříznivé sociální situace, zabezpečovala administrativu agendy, krizovou pomoc, základní sociální poradenství, hájila práva nájemníků sociálních bytů, podporovala řešení sousedských vztahů, spolupracovala s úřady a sociálními službami v zájmu klientů, organizovala a podporovala vzdělávání veřejnosti v obci v oblasti finanční, mediální, právní, rodičovské gramotnosti. Rozšiřovala jsem povědomí o sociální práci a jejich možnostech. Mám přitom vždy na paměti důstojnost klienta a jeho lidská práva.

Z toho výčtu je patrné, že tato práce v obci prvního stupně je velmi různorodá a konkrétních případů by se dala vyjmenovat celá řada...

To ano. I když bylo hlavním cílem projektu směřovat k pilotování sociálního bydlení, přesto by-

lo třeba získávat informace i z mnoha dalších oblastí. Sociální pracovník malé obce funguje především jako rozcestník a doprovázející ruka. Téma bydlení, domova, zázemí se prolínala všemi nepříznivými sociálními situacemi v různých podobách. Takže jsem tu měla zadlužené klienty v exekuci, kteří přišli o veškerý majetek, maminku dvou malých dětí, která se po rozchodu s jejím otcem a domácím násilím odstěhovala k těžce nemocné babičce, rodiče čtyřletého handicapovaného chlapce, kteří v obci koupili dům a nyní zajišťují bezbariérovost interiéru i exteriéru, potřebují také pomoci najít zdroj na financování rehabilitací a pomůcek... Mohla bych pokračovat ještě dlouho.

Čeho se tedy poradenství nejčastěji týkalo?

Nejčastěji dávkového systému, bezbariérových úprav domů pro klienty stárnoucí či po mozkových příhodách, nabídek kompenzačních pomůcek, informovanosti o možnostech sociálních služeb poradenství, péče i prevence. Byla zprostředkována materiální i potravinová pomoc prostřednictvím Charity. Stala jsem se rovněž organizátorkou a realizátorkou mnoha besed, přednášek a setkání, které vedly k navození větší důvěry v obecní úřad, sociální práci i služby, zvýšení gramotnosti veřejnosti v oblasti finanční i mediální.

Každá obec, každý jedinec si zaslouží pozornost, pomoc, podporu

Kdy jste si uvědomila, že je tato pomoc v malé obci nezbytná?

V minulosti jsem pracovala ve státní správě i příspěvkových a neziskových organizacích na

úseku péče o děti a rodinu, později v pečovatelských službách, účastnila jsem se komunitních plánování soc. služeb. Každá obec, každý jedinec si zaslouží pozornost, pomoc, podporu. Lidé potřební i pečující nevědí, kam se obrátit, kdo může pomoci, na co mají nárok. Ti, kteří rozhodují, žijí už často v profesní slepotě. Ani je nenapadne, že druhý neví. Odpovědní, dokud se jich osobně problematika nedotýká, řeší věci povrchně. Tradice, odpovědnost a láska k našim blízkým nám velí postarat se. Zaměstnanost – nezaměstnanost mění naše možnosti.

Proč jsou sociální služby důležité i na venkově a je potřeba je podporovat?

Na závěrečné konferenci pilotního projektu o sociálním bydlení vyslovila jedna z kolegyně pracujících v malinké obci apel: „Nevěřte zastupiteli, jenž tvrdí, že v jeho obci nejsou lidé, kteří potřebují pomoc sociálního pracovníka, sociální služby, kteří mají problém...“ V sociální práci je potřebná důvěra, osobní vztah, oboustranné naslouchání a nasazení. Je potřeba podpora vedení obce. Pak se může ledacos vyřešit, pak lze nepřízni předejít.

Rozhovory vedla Marie Šuláková

Pro transformaci dětské skupiny na jesle mohou obce využít přechodné období

Novela zákona o dětských skupinách dělá vrásky nejen jejich soukromým zřizovatelům, ale i těm veřejným, mezi něž patří také obce. SMS ČR se aktivně zapojovalo a zapojuje do diskuzí k novele. Stále je tu však mnoho nevyjasněných otázek. Příčinou je i to, že ještě neskončil legislativní proces. Současné financování dětských skupin přitom končí už na začátku roku 2022, což působí problémy při plánování fungování dětských skupin v následujícím období. Navíc tu máme období zápisů do mateřských škol, do něž mnozí veřejní zřizovatelé zahrnují i zápis do dětských skupin. Ty v tuto chvíli mohou přijímat i děti starší tří let, čímž často pomáhají pokrýt nedostatečnou kapacitu mateřské školy v obci. Pracovní skupina (PS) pro školství, sport a kulturu SMS ČR požádala Ministerstvo práce a sociálních věcí o vyjasnění některých aspektů budoucího provozu těchto zařízení. „Žádný strach! Pro přizpůsobení se změnám navrženým v novele zákona budou mít stávající poskytovatelé dostatečně dlouhé přechodné období,“ vzkázalo ministerstvo.

O co vlastně jde?

Hlavním cílem novely zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (dále jen zákon o dětských skupinách) má být zajištění stabilního financování této služby (staronově nazývané jesle) ze státního rozpočtu po skončení financování z Evropského sociálního fondu, ke kterému dojde v první polovině roku 2022.

Novela počítá s tím, že poskytovatel bude mít nárok na státní příspěvek určený na provoz jeslí. Jesle jsou nově koncipované jako součást návazného systému předškolní péče a vzdělávání. Tato zařízení se tedy mají stát jakýmsi novým stupněm školství, nezapomíná se přitom ani na způsob financování.

Poskytovatelé služby mohou využít přechodné období

MPSV počítá v návrhu s přechodným obdobím, které umožní stávajícím poskytovatelům provést nutné změny. Během této doby mohou poskytovat službu jako doposud a zároveň zjistit, zda je v konkrétním případě vhodnější uvažovat o transformaci prostor na mateřskou školu nebo pokračovat podle upravených podmínek v přeměně na jesle.

Konkrétněji...

Do konce přechodného období, které potrvá do posledního srpna 2024, mohou dětskou

skupinu navštěvovat děti, které jsou v ní zapisované, a to až do zahájení povinné školní docházky. Poskytovatelé mohou do konce tohoto období umožňovat službu dětem starším tří let s překryvem do začátku školního roku. I v takovém případě bude poskytovateli náležet příspěvek na provoz jeslí.

Technicko-organizační požadavky na prostory jeslí se zpřísní

Nebudou se měnit technické požadavky na stavby, v nichž se budou jesle provozovat. Změní se však požadavky na požární bezpečnost a požární předpisy, které musí být upraveny

tak, aby zohledňovaly péči o nejmenší děti. Pro zápis do evidence poskytovatelů bude nutné předložit doklad prokazující splnění požadavků požární ochrany zpracovaný autorizovanou osobou. Případně bude nutná také úprava osvětlení. Podrobnější popis provozních pravidel se ovšem stále dojednává a přes naše opakované žádosti zatím není znám.

I na úpravu prostor máte dva roky

Podle vyjádření ministerstva mohou stávající poskytovatelé počítat s dvouletým přechodným obdobím i pro úpravu prostor, které nevyhoví stanoveným technicko-organizačním opatřením. MPSV navíc ujišťuje, že připravuje návrh dotačního programu, který by poskytovatelům pomohl s úhradou nákladů spojených s případnými nezbytnými úpravami.

Dle dosavadních jednání by měla být větší část z dotačního titulu určena pro výstavbu nových jeslí a jen necelá třetina na přestavbu budov. I v návaznosti na naše připomínky proto také v současnosti probíhá ve spolupráci s MPSV a SMOČR dotazníkové šetření, které jste obdrželi k vyplnění a jež by mělo zjistit absorpční schopnost a připravenost obcí na výstavbu.

Lenka Matějová,
legislativní analytička PS
pro školství, sport a kulturu SMS ČR

Haló, haló, haló, proč je koček málo?

Na nedostatek koček si určitě nemůže stěžovat starostka obce Jeřišno (270 obyvatel) Dagmar Vaňková z kraje Vysočina. Obrátila se na právní poradnu SMS ČR s dotazem, jak může obec postupovat v případě přemnožených koček. Zvířata znečišťovala jak veřejná prostranství, tak soukromé zahrádky, nebyla pod veterinární kontrolou, vypadala podvyživeně a potravu si obstarávala porůznu.

„Kočky choval osmdesátiletý senior na svém dvorku. Nejhorší bylo jejich nekontrolované množení,“ vysvětlila podstatu problému Dagmar Vaňková, která majitele koček několikrát osobně navštívila, problém neúnosného nárůstu jeho zvířat s ním probírala a nabízela pomoc. Se stejným cílem seniora navštěvovali i dobrovolníci, kteří měli zájem na regulaci kočičí populace v obci. „Majitel koček rezolutně odmítal kastraci s argumentem, že je to „proti přírodě“. Stejně tak odmítal stížnosti ze sousedství, že kočky nemají dostatek potravy. Tvrdil, že si potravu dokážou obstarat lovem myší,“ sdělila výsledek osobních návštěv starostka Jeřišna.

Vzhledem k tomu, že se starostce obce dlouhodobě nedařilo najít s chovatelem koček společnou řeč, poslala do právní poradny SMS ČR dotaz, jak v takovém případě postupovat a jaké má obec možnosti.

A tak štěkám jako hrom, ať je koček milion

Předmětný dotaz spadá do oblasti ochrany zvířat. Konkrétně je nutné postupovat podle platného znění zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči.

„Vzhledem k tomu, že paní starostka již několikrát projevila dobrou vůli pomoci občanovi řešit jeho situaci v chovu koček, občan pomoc opakovaně odmítl, dokonce si nebyl vědom, že ohrožuje zdraví nejen občanů, ale i zvířat žijících v okolí, je povinností starosty tuto skutečnost nahlásit na příslušnou krajskou hygienickou stanici jako podezření na týrání zvířat,“ sdělil v úvodu k problematice Dominik Hrubý z právní poradny SMS ČR. Nález, který krajská hygienická stanice učiní, se v těchto případech řeší jako přestupek.

Právní poradna současně doporučila obrátit se na nejbližší spolek na ochranu zvířat. Zkušený odborník z těchto organizací umí dotyčným osobám fundovaně vysvětlit, jaké problémy způsobují a jakým způsobem porušují zákon na ochranu zvířat a zákon o veterinární péči, s cílem přesvědčit majitele koček o nutnosti kastrace zvířat a veterinární péče.

Zda veterinární zákroky (kastrace, odčervení apod.) hradí majitel či zda jdou na vrub obecního rozpočtu, se odvíjí podle výsledku

řešení přestupkové komise a podle finančních možností majitele.

Konec dobrý, všechno dobré

Předtím, než Dagmar Vaňková na základě doporučení právní poradny SMS ČR nahlásila podezření na týrání zvířat krajské hygienické stanici, podnikla ještě jednu návštěvu občana milujícího kočky. „Ani nevím proč mě napadla otázka, jak vlastně pán ke kočkám přišel, od koho je má,“ vypráví dnes s úsměvem starostka. „Jeho odpověď mě překvapila. Sdělil mi, že se jedná o cizí kočky, o které se pouze stará. Využila jsem situace a oznámila mu, že v takovém případě jde o povinnost obce postarat se o kočky bez majitele, jež se vyskytují na jejím území. A k této péči že patří i zajištění veterinární péče, aby se zabránilo nekontrolovatelnému množení. Toto konstatování na pána zapůsobilo a v naprostém klidu jsme se dohodli, že kočky budeme postupně odchytávat a vozit k veterináři,“ dodala starostka.

Během jarních měsíců v Jeřišnu postupně odchytli osm dospělých koček a několik jedinců veterinární ošetření ještě čeká. Protože se jednalo o polodivoká zvířata, využila Dagmar Vaňková opět nabídky pomoci od místních dobrovolníků, kteří zajistili i odchytové klece.

Adéla Palíšková,
legislativní analytička SMS ČR

Soutěž O inovativní OBEC 2030 běží naplno!

O probíhající soutěži O inovativní OBEC 2030 už jste v SMSCE četli. Prvotní ostych obcí, které se obávaly, že přihlásit se mohou jen s řešením typu laserové centrum v Dolních Břežanech, již našťastí odpadl. Hlásí se nám soutěžící, na které jsme se od začátku těšili.

Začneme ve Šluknovském výběžku, který reprezentují **Staré Křečany s novým LED osvětlením**. To je šetrné k přírodě a **ušetří obci 75 % nákladů**. „Využili jsme systém Osvětlení za 1 Kč, kdy si deset let svítidla pronajímáme. Pak přejdou do obecního majetku za 50 Kč / kus,“ vysvětluje starosta František Moravec. Zhruba hodinu cesty z Křečan směrem na Litoměřice se nachází obec **Býčkovice**. Ta do soutěže vstupuje s **inovativním systémem odpadového hospodářství**. „Mojí politikou je, aby občan mohl třídit v papučích,“ říká starosta David Matuška. Počet sběrných hnízd rozšířil ze tří na deset, občany vybavil taškami na tříděný odpad, buduje obecní sběrné místo a kompostárnu.

Přesuňme se ale i na Moravu. Tam soutěží **Zbraslav u Brna s multikárou na elektrický pohon**. Vozidlo slouží na svoz komunálního odpadu, bioodpadu, zálivky záhonů apod. „Sousedé jsou často překvapeni tím, jak se vozidlo

objevuje znenadání, aniž by ho dopředu slyšeli,“ usmívá se starostka Jana Valová. Podobné zaměření na čistou dopravu vidíme v **obci Mořice** nedaleko Kroměříže. Tamní intra i extravilán brázdí **elektrická tříkolka s nákladní korbou**. Slouží k převozu materiálů, zálivky či rostlinného materiálu. „Je to chytrá inovace s dobrým vlivem na životní prostředí,“ říká starosta Tomáš Pavelka. Z Mořic je do obce **Soběsuky**, co by kamenem dohodil. Tam navazují na staleté tradice využitím polních cest lemovaných strožadím a napravují tak křivdu, kterou na krajině zanechal minulý režim. „Výsadbou jsme mezi pokračující erozi půdy. Zároveň vznikly remízky tolik potřebné pro volně žijící živočichy,“ dodává starosta Jan Piska.

Stranou nezůstává ani nejmenší z někdejších zemí Koruny české, Slezsko. Reprezentováno **obcí Neplachovice s obecním elektromobilem** značky ŠKODA CITIGO iV. „Vozidlo

slouží pro potřeby obce a starostky pro pohyb jak po obci, tak po úřadech v Opavě či Ostravě,“ dozvídáme se od starostky Dany Schreierové.

Ke každému řešení najdete podrobný článek na webu obec2030.cz. Ale co víc, můžete vlastní obec přihlásit! Je to jednoduché, zdarma a s možností vyhrát hodnotné ceny pro obec! Více na obec2030.cz/soutez.

Michal Svoboda, Jakub Iran,
OBEC 2030

Jsme SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vyřazením autorských práv nebo se strategickým plánováním. Školám poskytujeme službu pověřence, vydáváme newslettery Škola v právu a Samospráva v právu, měsíčník DPO-PRO, zajišťujeme bezplatnou právní poradnu. Na tomto místě najdete aktuální informace o naší činnosti. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy!

Zadavatelé, víte o nové povinnosti v zadávacím řízení?

Už 1. června nabude účinnosti novela zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Jaký bude mít vliv na postup zadavatele v zadávacím řízení a jaké povinnosti mu nově stanoví? A jak se nejlépe vyhnout případným komplikacím?

Dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen ZZVZ), je zadavatel veřejné zakázky před podpisem smlouvy s vybraným dodavatelem **povinen identifikovat skutečného majitele právnické osoby** – fyzickou osobu či osoby, které jsou *koncovým příjemcem*, nebo *osobou s koncovým vlivem* v takové společnosti. Zadavatel veřejné zakázky po nahlédnutí a zjištění potřebných údajů z evidence skutečných majitelů si tyto údaje vytiskne a založí do archivní dokumentace k zakázce. O této povinnosti jsme informovali prostřednictvím SMSky v lednu loňského roku.

V praxi postupuje zadavatel tak, že **pořídí výpis z evidence skutečných majitelů** (dále jen evidence), a to například prostřednictvím systému Czech POINT. V případě, že dodavatel v evidenci zapsán není, je vybraný dodavatel povinen skutečného majitele identifikovat alternativním způsobem, a to dodáním dokladů, ze kterých rozhodně skutečnosti vyplynou. Jejich demonstrativní výčet uvádí § 122 odst. 5 písm. b) ZZVZ, jedná se například o výpis z obchodního rejstříku, seznam akcionářů, rozhodnutí statutárního orgánu o vyplacení podílu na zisku, společenská či zakladatelská smlouva nebo stanovy.

Změní se i stávající způsob prokazování skutečných majitelů

V souvislosti s přijetím zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů (dále jen evidenční zákon), a novely zákona č. 253/2018 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, dojde dne **1. června 2021** mimo jiné i k novelizaci ZZVZ, důsledkem čehož se **změní i stávající způsob prokazování skutečných majitelů**.

Všechny přijaté legislativní změny se snaží opětovně zvýšit transparentnost právnických osob zapsaných v obchodním rejstříku a poskytnout pomoc při rozklíčování jejich vztahů a struktury.

Co se mění?

V důsledku předmětné změny **již nebude možné uzavřít smlouvu s vybraným dodavatelem, který je českou právnickou osobou, pokud nepůjde zjistit jeho skutečného majitele z evidence skutečných majitelů**. Zadavatel bude **povinen** takového vybraného dodavatele **v souladu s čl. 7, odst. a) § 122 ZZVZ vyložit ze zadávacího řízení**.

Uvedená změna se paradoxně nevztahuje na zahraniční dodavatele. V případě zahraničních dodavatelů bude zadavatel postupovat jako doposud a vyzve tohoto dodavatele k doložení zápisu ze zahraniční evidence skutečných majitelů. V případě, že taková evidence existovat nebude, pak zahraniční osoba sama rozhodne, čím doloží, kdo je jejím skutečným majitelem.

Novinkou je automatický průpis údajů z obchodního rejstříku

Evidenční zákon přináší novinku v podobě tzv. automatického průpisu údajů z obchodního rejstříku. Při automatickém průpisu budou v případech, kdy je skutečný majitel zjevný již z obchodního rejstříku, údaje o zapisovaných skutečnostech automaticky propřány do evidence skutečných majitelů prostřednictvím systému veřejné správy. Do evidence skutečných majitelů se v případě společnosti s ruče-

ním omezeným automaticky propíše společník s podílem větším než 25 % nebo skutečný majitel právnické osoby, která je společníkem s podílem větším než 25 %. Jako skutečný majitel akciové společnosti se automaticky propíše její jediný akcionář nebo skutečný majitel právnické osoby, která je jediným akcionářem. **Taková dodavatelé tak budou do evidence zapsáni automaticky a jejich výpis bude moci zadavatel veřejné zakázky jednoduše pořídit.**

Zpřístupnění údajů zapsaných v evidenci pro kohokoliv

K dalším významným změnám patří zpřístupnění údajů zapsaných v evidenci. Dosud se s údaji zapsanými v evidenci mohl seznámit jen určitý vymezený okruh subjektů, jako jsou soudy, banky nebo orgány činné v trestním řízení, obce atd. **Nově by však měl mít možnost do této evidence v základním rozsahu nahlédnout kdokoli prostřednictvím internetu.**

Povinnost se nevztahuje na zakázky malého rozsahu

Výše uvedená povinnost se **stejně jako dosud nevztahuje na zakázky malého rozsahu** (tedy do 2 milionů Kč bez DPH v případě zakázek na dodávky a služby, respektive 6 milionů Kč bez DPH v případě stavebních prací), ale na veřejné zakázky zadávané v nadlimitním i podlimitním režimu (včetně zjednodušeného podlimitního řízení) dle ZZVZ.

Jak nejlépe předejít budoucím komplikacím?

Zadavatelům veřejných zakázek doporučujeme, aby dodavatele informovali o tom, že mají povinnost se do evidence skutečných majitelů zapsat, a to nejlépe tak, že tuto zákonnou **podmínku jasně uvedou v zadávací dokumentaci k veřejné zakázce**. Za tímto účelem jsme aktualizovali vzorovou zadávací dokumentaci, která je k dispozici v členské sekci na webu www.smscr.cz a která je pro členy SMS ČR k dispozici zdarma.

Michaela Jelínková,
administrátor veřejných zakázek
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz

Úřad pro ochranu osobních údajů vyhověl naší žádosti o zastavení zpracování osobních údajů starostů

Vloni v červenci se na pověřence pro ochranu osobních údajů ze SMS ČR začali obracet starostové s tím, že jim do e-mailových schránek chodí od neznámé společnosti informace o zpracování jejich osobních údajů. Poté, co se pověřenci seznámili se zdůvodněním této firmy, proč shromažďuje a zpracovává osobní údaje tzv. politicky exponovaných osob, mezi které se řadí i starostové, podali podnět na Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) k zastavení takového zpracování. I to je úkolem dobrého pověřence. Úřad ve společnosti provedl kontrolu a konstatoval porušení Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (ON, GDPR) a další zpracování osobních údajů zakázal. Navíc nařídil firmě osobní údaje zlikvidovat.

Výkon funkce starosty je výkonem veřejné funkce

Starosta musí strpět určitou míru veřejnosti a zveřejňování svých osobních údajů, která někdy ovšem může jít až za hranici ústavnosti, jak ukázal zákon o střetu zájmů. Zveřejňování či shromažďování osobních údajů starostů musí být v mezích zákona. To, že je nějaký údaj veřejně dostupný, neznamená, že s ním lze jakkoliv nakládat. Nelze jej ani zpracovávat za účelem vlastní obchodní činnosti. Proti této praxi se ÚOOÚ již několikrát vymezil a za takové jednání uložil několik pokut.

Osobní údaje starostů byly zpracovávány bez legitimního účelu

Právě shromažďováním osobních údajů tzv. politicky exponovaných osob podle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, a jejich dalším využíváním pro obchodní účely se zmiňovaná společnost zabývala. Přitom se odvolávala na § 2 uvedeného zákona, který definuje osoby oprávněné identifikovat a kontrolovat klienty pro splnění stanovených pravidel zákona proti zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výho-

dy vyplývajících z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem, a § 11 zákona, jenž umožňuje přenést tuto povinnost identifikace na jinou osobu.

Seznam více než sedmi tisíc osob...

Osobní údaje zpracovávala společnost z veřejně přístupných zdrojů, jako jsou veřejné rejstříky, webové stránky orgánů veřejné moci, obcí, politických stran a sankční seznamy. Šlo o seznam více jak sedmi tisíc osob z řad starostů, soudců, poslanců a senátorů, krajských zastupitelů a dalších. Rozsah zpracovávaných osobních údajů byl dle tvrzení společnosti: jméno, příjmení, funkce, věk v čase voleb v roce 2018, země narození, občanství.

Protože jsme považovali takové zpracování za nelegitimní a odporující pravidlům ON, podali jsme jako pověřenci obcí podnět ÚOOÚ, abychom získali stanovisko k chování společnosti a jejímu zpracování osobních údajů starostů.

ÚOOÚ nařídilo společnosti skončit se zpracováním osobních údajů

Kontrola, kterou u společnosti následně ÚOOÚ provedl, konstatovala, že společnost zpraco-

vávala osobní údaje v rozporu s povinnostmi upravenými v ON. Zamítnuty byly také společnosti podané námitky proti závěrům kontroly. ÚOOÚ poté společnosti v příkazu nařídil ukončit zpracování osobních údajů politicky exponovaných osob a informovat je o ukončení tohoto zpracování, a to stejnou formou, jakou společnost původně informovala starosty o zpracování osobních údajů, tedy e-mailem. Součástí takového e-mailu musí být i informace, jak jsou osobní údaje likvidovány.

Pověřenec pomáhá chránit i osobní údaje starostů

Případ ukázal, že úkolem pověřence není jen ochrana osobních údajů občanů obce, ale že pověřenec je tu i pro volené zástupce, kterým může rovněž efektivně pomoci. Pokud dosud nevyužíváte našich služeb a máte o ně zájem, neváhejte nás kontaktovat na e-mailu kancelar@sms-sluzby.cz nebo se podívejte na naše webové stránky: <https://www.sms-sluzby.cz/>. S výkonem funkce pověřence máme v menších obcích i jejich příspěvkových organizacích několikiletou zkušenost.

Lenka Matějová,
koordinátorka služeb pověřenců
SMS-sluzby s.r.o.

Integrovaný rozvoj obce jako inovativní platforma založená na partnerství s univerzitou

Tisá na Ústecku je jednou ze tří obcí, ve které se i za účasti ústecké Univerzity J. E. Purkyně či Krajského úřadu Ústeckého kraje realizuje projekt s názvem Integrovaný rozvoj obce (IRO). Ten si dal za cíl zpracovat inovativní program rozvoje venkovské obce spolu s vytvořením sociálních podmínek pro jeho naplňování. Pozvání na jednání této platformy obdržel také tým strategického plánování SMS-sluzeb, jehož pojetí problematiky rozvoje obcí je velmi podobné jako v případě tohoto projektu.

Proč do rozvojových otázek obce vstupuje univerzita?

Ve vyspělém světě se již dlouhou dobu mluví o tzv. třetí roli univerzit. Ve stručnosti lze tuto roli popsat jako snahu univerzit spolupracovat s průmyslem či službami za účelem zužitkovat v reálném světě akademické poznatky. S takovým cílem vstoupila do zmíněného projektu i Univerzita J. E. Purkyně. Oslovila další lokální i regionální aktéry z různých sektorů, a právě propojení relevantních aktérů z často velmi odlišných sfér může ve výsledku přinést mnoho nových podnětů, nápadů, nových forem spolupráce nebo třeba také nový kulturní potenciál.

V čem je tedy toto partnerství prospěšné pro obec tvořící vlastní rozvojový program?

Na základě dlouhodobých výzkumů a zkušeností se nejen v akademické sféře předpokládá, že opravdový rozvoj obce je založen primárně na silném místním společenství. I proto je jedním z cílů tohoto inovativního projektu napomoci tomu, aby se v obcích utvářela či posilovala společenství. S růstem počtu do místního rozvoje angažovaných aktérů pak roste i šance na vytvoření kvalitního strategického plánu, jehož obsah bude odrážet opravdové potřeby v území a který bude mimo formální

psané podoby rezonovat mezi aktéry také v nepsané neformální podobě, což výrazně přispěje k jeho naplňování.

V rámci SMS-sluzeb razíme velmi podobný přístup ke strategickému plánování, tedy přístup založený na potřebách co možná nejširší škály místních aktérů a jejich vzájemné komunikaci. Do plánování však umíme (a doporučujeme) z pohledu externího zpracovatele, dohlížečícího především na proces přípravy plánu, zapojit i další aktéry, jakými mohou být např. regionální univerzity.

Marek Komárek,
koordinátor strategického plánování

Nadační zdroje jako alternativa k národním a evropským prostředkům

Zvažujete ve vaší obci realizaci veřejně prospěšného projektu zaměřeného na podporu zdraví, rozvoj dětí a mládeže nebo např. na ochranu životního prostředí? Možná právě pro vás by byla vhodným řešením nadace.

K čemu a jaká nadace?

Podle českého práva se nadace zakládá k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Právě zmíněný účel nadace je nejdůležitějším pojmovým znakem, který je zakladatel při jejím založení povinen vymežit v zakladací listině. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob.

Co třeba Nadace ČEZ?

Jednou z nadací, která reaguje na aktuální společenské potřeby ve všech regionech České republiky, je Nadace ČEZ. Prostřednictvím vyhlášeného grantového řízení „Podpora regionů“ je např. možné žádat o příspěvky na projekty týkající se podpory dětí a mládeže, zdravotnictví, sociální péče, osob s handicapem, vědy, vzdělání, kultury, sportu či životního prostředí. Další grantové řízení „Oranžové hřiště“ je specificky zaměřeno na podporu výstavby a kom-

pletní rekonstrukce dětských, sportovních a víceúčelových či jiných hřišť. Podmínkou je zde veřejná přístupnost hřiště s výjimkou hřišť u mateřských škol a zdravotních a sociálních zařízení. Kromě výše uvedeného podporuje Nadace ČEZ i další aktivity, jako např. výsadbu stromů, instalaci osvětlení přechodů pro chodce a mnohé další.

Anebo Nadace Partnerství či Via?

Další nadace, které lze v souvislosti s možností čerpání grantových příspěvků zmínit, jsou Nadace Partnerství a Nadace Via. Nadace Partnerství představuje příležitost pro obce i školy, které mají zájem o environmentálně prospěšné projekty vedoucí ke zlepšení či ochraně životního prostředí.

Podporovanými aktivitami jsou zejména výsadba stromů, stromových alejí, keřů, rostlin a pořízení doprovodného materiálu. Projekty Nadace Via se zaměřují např. na obce do dvou tisíc obyvatel, které plánují proměnit veřejné prostory (vnitřní i vnější) a místa setkávání na komunitně vedené aktivity či na projekty podporující děti a mládež do 26 let.

SMS-sluzby s.r.o. nabízí pomoc se zpracováním žádosti o podporu z výše uvedených zdrojů. Pro více informací nás neváhejte kontaktovat na martina.kurzova@sms-sluzby.cz.

Martina Kurzová
koordinátorka dotačního servisu

Autorská práva jednoduše – jde to i jednoduše

Vypořádat autorská práva je pro řadu starostů, spolků či příspěvkových organizací obcí noční můra. Je to zdlouhavý proces plný vykazování účasti či cen vstupenek. Existuje ale snazší cesta a my vám v SMS ČR rádi pomůžeme.

O co jde?

Projekt Autorská práva jednoduše spustilo SMS ČR ve spolupráci s kolektivními správci autorských práv v roce 2020. Jde zejména o pomoc samosprávám, spolkům a příspěvkovým organizacím vypořádat se s autorskými právy co nejjednodušeji. Ptáte se jak? Náš systém umožňuje jednorázově pokrýt platby za autorské poplatky na celý rok za obec, spolků i příspěvkové organizace. Ty navíc vyplňují jen minimum zákonem požadovaných údajů.

Licence na veškerou hudební produkci

Poskytované licence pokrývají veškerou hudební produkci (živou či reprodukcovanou) na obecních, spolkových nebo školních akcích od hasič-

ských plesů přes dětské dny až po dožínky či tradiční poutě. A nejen to. Najdete zde i licence na doprovodnou hudbu u sportovních akcí, na poutích či zdaleka nejžádanější licenci na místní rozhlas.

Pokud vás zaujala možnost využít do budoucna služeb Autorská práva jednoduše, podívejte se na záznam webinaru z 15. prosince 2020 na YouTube kanále SMSČR EDUCATION zde [SIS 2020: Autorská práva jednoduše a vyhlášení nejlepšího obecního a městského zpravodaje roku 2019 – YouTube](#). Více informací se pak dozvíte i na stránkách SMS ČR.

Jakub Iran, koordinátor projektu
Autorská práva jednoduše,
autorskaprava@sms-sluzby.cz

Střípký z dotační poradny aneb obce se ptají a my odpovídáme

Dotaz:

Rádi bychom v naší obci rekonstruovali veřejného osvětlení. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

Odpověď:

Dotace na různé projekty, které se zabývají veřejným osvětlením poskytuje Ministerstvo průmyslu a obchodu prostřednictvím programu EFEKT. Nejčastěji jsou podporovány projekty zaměřené na rekonstrukci veřejného osvětlení za účelem snížení spotřeby elektrické energie.

Téma veřejného osvětlení je i součástí Modernizačního fondu, kde bude fungovat program LIGHTPUB – Modernizace soustav veřejného osvětlení. Detailnější informace bude zveřejněny v letošním roce.

Dotaz:

Rádi bychom v naší obci renovovali márnici. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

Odpověď:

Projekty tohoto typu podporuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v rámci programu Podpora obnovy a rozvoje venkova, oblast podpory Obnova drobných sakrálních staveb a hřbitovů. Dalším vhodným zdrojem by mohl být program Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků, který má na starosti Ministerstvo zemědělství.

Dotační specialisté Luděk Beneš & Ondřej Štach,
dotace@smscr.cz

Milí čtenáři. V seriálu *Co nás pálí* postupně představují předsedové krajských Sdružení místních samospráv ČR témata, která momentálně řeší samosprávy v jejich regionech.

Moravskoslezský kraj

Pomozte nám bojovat za práva moravskoslezských samospráv!

Téma nového uhlíkově nezávislého kraje rezonuje v Moravskoslezském kraji čím dál častěji. Představitelé měst a obcí, firem, podnikatelů, živnostníků, spolků a občanských organizací podporují krajského hejtmána Ivo Vondráka a jsou připraveni se na transformaci podílet. Rovněž ale žádají, aby se zdroje rozdělovaly spravedlivě a nejméně pět miliard korun se vyčlenilo pro území obcí a měst do 25 tisíc obyvatel.

Co s uhelnými regiony?

Historie uhelného průmyslu se v České republice váže zejména k Moravskoslezskému, Karlovarskému a Ústeckému kraji. Uhlíkový průmysl je už ale delší dobu na ústupu a čím dál častěji zaznívá otázka, co s uhelnými regiony bude. Kraje, které jsou stále vázány na těžbu uhlí, vykazují navíc oproti jiným vyšší míru nezaměstnanosti.

Pomocí má Fond spravedlivé transformace

Regionům závislým na uhelném a energeticky náročném průmyslu má s přechodem na klimaticky neutrální ekonomiku finančně pomoci Fond spravedlivé transformace, o němž už déle diskutují zástupci organizací hájících zájmy venkova v Moravskoslezském kraji. Právě v tomto kraji, kde byla těžba nejvýznamnější, budou svědky největší transformace.

Cíle a jak jich dosáhnout?

Cíle transformačního plánu zahrnují zejména vyšší podnikavost, snižování emisí skleníkových plynů a zajištění dostatku energie investicemi do jejich obnovitelných zdrojů, udržitelná místní mobilita, digitalizace, rekultivace, oběhové materiálové hospodářství a především investice do obyvatel kraje, jejich vzdělání i začleňování do měnící se společnosti. Jak toho dosáhnout? Vedle strategických projektů je potřeba zajistit i spravedlivý podíl ze zdrojů transformačního programu pro menší města a obce včetně podnikatelských subjektů i jiných organizací z jejich území.

Alespoň pět miliard by k investicím měly dostat i samosprávy

Společně s ostatními starosty a zástupci MAS, SPOV a SMO ČR usiluje krajské SMS ČR o to, aby byla nejméně čtvrtina prostředků (tedy alespoň 5 miliard Kč) ze zdrojů budoucího Operačního programu Spravedlivá transformace pro Moravskoslezský kraj vyčleněna, nejlépe formou grantových schémat, speciálně pro území obcí a měst do 25 tisíc obyvatel v členění podle typů činností a aktivit v jednotlivých definovaných tématech.

Do čeho by samosprávy investovaly?

Na celém území chtějí zástupci krajských organizací hájících zájmy venkova investovat do firem, zvyšovat podnikavost a tvořit nové výrobní programy a pracovní místa. Je zde potřeba vzdělávat a rekvalifikovat, zprovoznit stovky megawatt výkonu obnovitelných zdrojů energie a stát se tak klimaticky odpovědným regionem. Je třeba využít zanedbaná území, lépe recyklovat materiály. Na společnou uhelnou minulost se nezapomene, ale dojde k posunu do budoucnosti bez uhlí. Společně a spravedlivě.

Podpořme společně hejtmána v úsilí zajistit zdroje pro spravedlivou transformaci

SMS ČR postupně vyzývá členské obce, aby vyjádřily podporu hejtmánovi Ivo Vondrákovi, také celému vedení Moravskoslezského kraje i příslušným institucím, především Regionální stálé konferenci MSK, v úsilí zajistit zdroje pro spravedlivou transformaci. Žádá ale rovněž, aby se

zdroje rozdělovaly spravedlivě a nejméně pět miliard korun se vyčlenilo pro území obcí a měst do 25 tisíc obyvatel. Podporu mohou moravskoslezští zástupci samospráv, firem, spolků, občanských organizací, podnikatelé a živnostníci vyjádřit prostřednictvím prohlášení, které jim bylo zasláno e-mailem a které naleznou také na internetových stránkách www.smscr.cz v sekci Moravskoslezský kraj.

Regína Vřeská, předsedkyně SMS ČR v Moravskoslezském kraji a starostka obce Zbyslavice

Krajské shromáždění se zaměřilo hlavně na odpady

Odpady byly hlavním tématem krajského shromáždění, které ve čtvrtek 8. dubna uspořádalo SMS ČR v Moravskoslezském kraji. Vůbec poprvé se tato akce konala v online prostředí.

Zákon o odpadech a jeho úskalí v praxi vysvětlila účastníkům nová posila legislativního týmu Barbora Tomčalová, která zároveň odpověděla na nejčastější dotazy z odpadové poradny. Na programu byla i témata z oblasti životního prostředí, informace o komunitní energetice prezentovali Michal Svoboda a Jakub Iran z projektu Obec 2030. Na ně navázal Jiří Krist z NS MAS, který představil vize z komunitní energetiky a mimo jiné nabádal přítomné zástupce samospráv, aby se nebáli a ve svých obcích inovovali. Příklady dobré praxe prezentovaly členské obce Rybí a Bukovec, které patří k nejlepším v oblasti třídění odpadu. Došlo i na představení projektu Česko platí kartou, díky němuž mohou obce získat platební terminál na půl roku zdarma.

Michal Dresler

Starostka Kunína Dagmar Novosadová je novou členkou krajského předsednictva

Dlouholetá starostka Kunína obohacuje tým krajského předsednictva. Jako novou členku si Dagmar Novosadovou zvolili starostové na dubnovém krajském shromáždění. Podle manažera Michala Dreslera bude kunínská starostka významnou posilou šestičlenného týmu. „Paní starostka už se zúčastnila několika jednání předsednictva. Ukázalo se, že bude velmi aktivní členkou, za což jsem moc rád,“ těší Michala Dreslera.

MD

Jihočeský kraj

Jihočeský kraj rozdělí osm milionů na projekty obecních bytů

Nejen SMS ČR si stále klade otázky směřující k rozvoji venkova, zachování služeb a silným, ekonomicky nezávislým obcím. V Jihočeském kraji by problematice vylidňování mohla pomoci nově připravovaná dotační krajská výzva, která má zmírnit dopady migrace do větších měst a podpořit novou výstavbu v obcích do deseti tisíc obyvatel. Jedná se o Program na podporu přípravy projektové dokumentace výstavby obecních bytů, pro nějž kraj letos vyčlenil alokaci ve výši osm milionů korun. Obce mohou získat až 800 tisíc korun. A pozor! Žádost je třeba podat do konce července.

Milada Vopálková

Jihomoravský kraj

Jak nahradit zvýšené náklady za komunální odpad v chatových oblastech?

Nový odpadový zákon byl ústředním tématem jednání krajského předsednictva také v Jihomoravském kraji. Otázka zvýšených nákladů za svoz a skládkování komunálního odpadu trápí zejména starosty, kteří mají na svém katastru chatovou oblast. „Ze zákona nejde nepřiměřeně navýšit poplatky za odpad pouze majitelům chat,“ zaznělo z úst starostů. Aby obec ufinancovala náklady spojené s odpadem, musela by pravděpodobně zvýšit poplatky občanům, a to se starostům nelíbí. Alternativou, jak neznevýhodňovat „své“ občany, by mohlo být zvýšení daně z nemovitostí, které lze dle daného koeficientu navýšit pouze v problémových (např. chatových) lokalitách.

Odpadový zákon je žhavým tématem, kterým se SMS ČR zabývá. Financování obcí v souvislosti s negativním dopadem kompenzačního bonusu na rozpočet obcí je pro SMS ČR důležitou kapitolou. SMS ČR proto organizuje tematické webináře, o něž jeví zájem starostové napříč celou republikou.

Blanka Březinová

Karlovarský kraj

Obec chtěla zabránit další megalomanské výstavbě. V dražbě ale neuspěla

V září loňského roku se zastupitelé v Jenišově aktivně zapojili do dražby zdejšího rozsáhlého čtyřpodlažního domu, ke kterému patří i podzemní garáž pro 127 automobilů a přilehlé pozemky, kde hrozila výstavba dalších vícepodlažních domů. Zdejší objekt vyrostl už v roce 2014. Nikdy ale nedošlo k jeho kolaudaci. Kromě toho, že se do dané lokality vůbec nehodí, jeho nepatřičná výška vrhá stín na přilehlé rodinné domy, které jsou pro zdejší lokalitu typické. Místní zastupitelé v čele se starostou Jiřím Stehlíkem chtěli díky koupi převzít iniciativu a rozhodnout o budoucnosti lokality ku prospěchu místních obyvatel. Obávali se rovněž, že se

dražby budou účastnit obchodníci s chudobou. Vyšponovaná částka byla však nad finanční možnosti obce. Za více než 47 milionů korun areál nakonec koupil staronový vlastník, tedy společnost se sídlem na Kypru.

„Na schůzce, která se uskutečnila ještě před dražbou na našem úřadě, jsme se za přítomnosti zastupitelů, občanů a zástupce investora domluvíli, že se stávající dům sníží o jedno patro. Po obou stranách měly být postaveny dvoupatrové budovy a na zbylých pozemcích osm rodinných domů,“ řekl starosta, podle kterého však k realizaci zatím nedošlo.

Roman Svoboda

Olomoucký kraj

Olomoucký kraj má novou manažerku: Představuje se vám Kateřina Kapková

Venkovské prostředí je mi blízké, narodila jsem se v něm. I když jsem se v rané dospělosti přestěhovala do města – Hranic, nikdy jsem nepřestala myslet a žít v souladu s přírodou. Je pro mě oázou, do které se ráda vypravuji, když potřebuji zastavit, vypnout, rozjít se...

Většinu svého dosavadního života jsem se živila jako novinářka, ale mám za sebou i tříletou pracovní zkušenost ve Spolku pro obnovu venkova ČR, kde jsem působila jako celostátní tajemnice. Dodnes jsem členkou krajského předsednictva SPOV. Díky tomu jsem poznala spoustu úžasných lidí – konkrétně venkovských starostů – se srdcem na dlani, kteří s neuvěřitelnou ochotou, obětavostí a trpělivostí zvládali (a stále zvládají) širokou škálu pracovních úkonů; v jednu chvíli řeší sousedský spor, hned nato objednávají opravu rozbitého obecního traktoru a krátce poté zasedají ke stolu a vyplňují např. žádost o dotaci na plynovod. Jsem moc ráda, že zrovna pro místní samosprávu můžu díky SMS ČR znovu začít (spolu)pracovat, hájit jejich zájmy a snažit se jim ulehčit nabízenými poradenskými službami.

V současné době bydlím ve Šternberku, kde spolupracuji s informačním centrem na propagaci města a obohacení kulturního a společenského života, studuji kurz zdravé výživy a ve volných chvílích se nejraději proháním na motorce. Na svou novou práci se moc těším a doufám, že budu pro SMS ČR i jeho členské obce přínosem.

Kraj Vysočina

Jak získat nejdůležitější náměty veřejnosti pro činnost samosprávy

Dva dny intenzivní diskuse a argumentace – to bylo šesté Veřejné fórum Zdravého Kraje Vysočina, které kvůli současné nepříznivé epidemiologické situaci poprvé proběhlo zcela online a přilákalo přes 160 účastníků. Ujít si to nenechali ani zástupci SMS ČR. Výsledkem debaty odborníků z řad zájmových sdružení, podnikatelů a vzdělávacích subjektů i zástupců veřejnosti bylo definování prioritních námětů. Zvítězila cyklomobilita.

Účastníci fóra diskutovali o tématech orientovaných na zemědělství, lesnictví, sociální oblast, volný čas, sport, zdravotnictví, vzdělávání, životní prostředí, dopravu, výzkum, vývoj, inovace, cestovní ruch a kulturu, mladé a veřejnou správu, rozvoj venkova. I přes intenzivní argumentaci zástupců SMS ČR získala nejvíce ohlasů cyklomobilita, osvěta očkování, ochrana přírody a lesů a znovu i prevence obezity. Témata jako dostupnost zdravotních služeb, služeb na venkově (prodejny, pošty, knihovny, stavební úřady), zkvalitnění dopravní obslužnosti v kraji, podpora řešení problematiky využití odpadů (infrastruktura pro energetické využívání odpadu, inovativní řešení nakládání s odpady apod.) se nedostala ani mezi prvních deset prioritních námětů. Další ověření vybraných problémů proběhne do konce května formou ankety zveřejněné na www.kr-vysocina.cz.

Marcela Syrová

Krajské předsednictvo se setkal s hejtmankou

V přátelské atmosféře se v dubnu uskutečnilo setkání členů krajského předsednictva SMS ČR s hejtmankou Ilonou Mauritzovou. Cílem bylo představení naší profesní organizace, která sdružuje a zastupuje v kraji malé obce, vsi, vesničky a malá města. Jejich problémy se totiž často liší od problémů větších a velkých měst. Ve společné diskuzi se probírala témata, jako jsou krajské dotace, autobusová doprava, nově připravované nařízení Plzeňského kraje o zřízení přírodního parku Berounka, jež má nahradit to staré z roku 1995. Velkou diskuzi rozpoutala otázka distribuce vakcín pro praktické lékaře a způsob jejich rozdělování. Hejtmanka potvrdila, že postup, kdy se přidělují vakcíny praktikům v místech současných očkovacích center, je špatný a už se nebude opakovat. Přidělovat se bude především do venkovských ordinací. Z celkem 300 se do očkování v kraji zapojilo 190 praktických lékařů. Doufejme, že bude vakcíny brzo dostatek, aby bylo možné vykrýt všechny požadavky praktiků ke spokojenosti pacientů.

Karel Ferschmann,
předseda krajského předsednictva
a starosta obce Němčovice

Věčné téma: Je důležitější pitná voda nebo kámen?

Obyvatelé malé vesničky Zahrádka si již museli zvyknout, že nedaleko jejich domů se nachází velký kamenolom. Nyní však místní v čele se starostou Františkem Rýdlem děsí záměr o jeho prohloubení. A není to hloubka zanedbatelná. Jedná se o 32 metrů. „Největší obavy máme ze ztráty spodních vod,“ zdůrazňuje starosta obce s tím, že už nyní je hloubka lomu na úrovni okolních obcí. „Když jej ještě prohloubí, dostanou se pod hranici našich studní. Ty jsou tady všude kopané, hluboké 10 i 12 metrů. Lom by se dostal nějakých 15 metrů pod ně. A to podzemní vody nemohou vydržet. Máme z toho obavy, oprávněné obavy,“ apeluje starosta, který si zatím netroufá odhadnout, zda nakonec zdejší lom dostane od všech institucí zelenou. „Mám z toho divný pocit. Krajská hygienická stanice ani Česká inspekce životního prostředí proti záměru nic nemá. Kdybychom se neozvali my, věřím, že by to prošlo hned,“ dodal. Pokud bude upřednostněn kámen, dočkají se zdejší občané jeho roční těžby ve výši 500 tisíc tun, a to až do roku 2050.

Roman Svoboda

Vysokorychlostní trať je stále aktuální téma!

Záměr Správy železniční dopravní cesty (SŽDC) postavit vysokorychlostní trať (VRT) pro rychlovlaky mezi Prahou a Brnem severním směrem dělá starosti obcím na Kutnohorsku. Obávají se zejména hluku, ohrožení zdroje pitné vody, lesů i biokoridorů. Představitelé obcí a místních organizací o tom jednali ve čtvrtek 7. dubna ve Vidčicích se středočeským kraj-

ským předsedou SMS ČR Petrem Haladou a dohodli se na dalším postupu. Starosta Vidčic Miroslav Šafařík nyní zažádá o studii proveditelnosti k VRT a Petr Halada spolu s manažerkou Martinou Jiříkovou zorganizují jednání s krajským radním pro dopravu Petrem Boreckým. Podrobněji o tématu informovala březnová SMSKA. **MJ**

S hejtmankou se budeme scházet pravidelně

Poznávací, ale velmi zásadní a smysluplné setkání aktérů pro rozvoj venkova s vedením kraje zorganizovalo středočeské SMS ČR. Vůbec první jednání tohoto druhu se uskutečnilo v úterý 20. dubna a vyšlo z něj, že k podobným mítinkům bude docházet pravidelně!

Mezi přítomnými nechyběli hejtmanka Petra Pecková, její náměstkyně pro regionální rozvoj a územní plánování Jiří Snížek, předseda krajského sdružení Petr Halada, manažerka Martina Jiříková, předsedkyně SPOV Jarmila Smotlachová, výkonná ředitelka SMO ČR Radka Vladyková, předseda KS MAS Milan Oliva či Viktor Liška z Asociace dobrovolných svazků obcí Středočeského kraje. **MJ**

Zapište si do diářů: Krajské shromáždění bude 22. června v Praze!

Krajské shromáždění ve Středočeském kraji se uskuteční v úterý 22. června v Praze. Chybět by na něm neměli ani zástupci z kraje či experti ze SMS-slужby s.r.o., kteří se specializují na strategické plánování a projekt Autorská práva jednoduše. Na programu bude kromě krajských témat i volba nových členů předsednictva. Věříme, že nám setkání pandemická situace dovolí a těšíme se na společné shledání! **Martina Jiříková**

První letošní krajské shromáždění v online podobě již 1. června!

Nejdiskutovanějším tématem (nejen) v Ústeckém kraji jsou od počátku letošního roku odpady. A právě těm se bude ve velké míře věnovat chystané krajské shromáždění Ústeckého kraje, které se uskuteční 1. června od 9 hodin v online prostředí.

Distanční forma setkání má své výhody i nevýhody. Jednou z největších výhod je bezpochyby možnost pozvat odborníky na energetickou problematiku působící v jiných krajích, konkrétně starostu energeticky soběstačné obce Kněžice Milana Kazdu a Jiřího Krista zodpovědného za energetickou koncepci MAS Opavsko. Dalšími hosty programově nabitého shromáždění budou zástupci společností SATTURN Holešov a ABPLAST Litomyšl, kteří promluví o domovních čistírnách odpadních vod. K tématu odpadového hospodářství přispějí svým vystoupením také zástupci Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a legislativního týmu Sdružení místních samospráv. Máme se v každém případě nač těšit! **Marek Komárek**

Stále je co řešit a o čem diskutovat. I v této nelehké době!

Novela odpadového zákona byla hlavním tématem online jednání krajského předsednictva SMS ČR. Přítomní se shodli, že některé otázky pomáhají obcím objasnit webináře SMS ČR. Předseda předsednictva Královéhradeckého kraje a starosta Nového Hrádku Zdeněk Drašnar informoval i o novém mikrotýmu Odpady v SMS ČR, do něž se aktivně zapojil. Program byl nabitý i dalšími tématy. Jakub Iran seznámil předsednictvo s projektem OBEC 2030, jehož je koordinátorem. Vysvětlil, že projekt pomáhá modernizovat obce v oblasti technologií, energetiky, kvality ovzduší i života občanů. Krajská manažerka Gabriela Dvořáková zmínila i projekt SMS ČR, který v menších obcích přispívá k zvýšení bezpečnosti chodců a cyklistů nabídkou zásobníků s reflexními samolepkami. Předsednictvo jej vnímá jako přínosný zvláště tam, kde chybí veřejné osvětlení nebo chodníky. Na závěr se diskutovalo o termínu krajského shromáždění, které se uskuteční začátkem září. „Pevně věříme, že to bude prezenční formou, a velmi se těšíme na společné osobní setkání starostek, starostů a ostatních členů SMS ČR,“ dodala krajská manažerka. **GD**

Nový zákon o odpadech nedá spát ani vedení Pardubického kraje

O odpadech v souvislosti s novým zákonem a problému poplatků, které lze jen stěží aplikovat na chatáře a rekreanty, čteme v SMSCE už od února. Ani v Pardubickém kraji nenechává tento problém v klidu zástupce vedení kraje. Radní Miroslav Krčil, který je zodpovědný za venkov, životní prostředí a zemědělství, se proto rozhodl oslovit Ministerstvo životního prostředí. Učinil tak v reakci na podněty několika starostů.

V dopise určeném náměstkyni Berenice Peštové uvádí, že starosty trápí množství rekreačních objektů, které nezřídka po většinu roku obývá větší počet osob, a otázka, jak zajistit, aby občané trvale bydlící v obci „nedopláceli“ v rámci obecního systému odpadového hospodářství na tyto vlastníky nemovitých věcí, ve kterých není přihlášena žádná fyzická osoba.

Je to diskriminační vůči občanům trvale žijícím na venkově

Radní ve svém dopise žádá o zapracování nápravy tohoto stavu, který považuje za diskriminační vůči občanům trvale žijícím na venkově, do prováděcích předpisů nového zákona o odpadech. Součástí žádosti je i nabídka osobního setkání se zástupci samospráv k možnosti diskuze. „Jako radní Pardubického kraje jednoznačně stojím za starosty, kteří na tuto nespravedlnost poukazují. A sdílím jejich názor, že musí dojít k nápravě. Lidé na venkově nesmí doplácet na to, že zákonodárci připravili nedokonalý zákon. Kdo jiný by se už měl občanů zastat? Musí to být vedle starostů v první řadě kraje,“ uvedl pro tiskovou zprávu Pardubického kraje radní Krčil.

SMS ČR se novým zákonem o odpadech intenzivně zabývá. Na začátku roku mimo jiné zřídilo odpad(k)ovou poradnu, v níž nabízí svým členům metodickou pomoc. Změna ohledně problematiky chatářů a rekreantů by byla více než vítaná. **Kristýna Vodrážková**

Nepromeškejte soutěž o nejkrásnější kvetoucí obec ve Zlínském kraji!

Zapomenout na covidový rok by nejraději chtěla většina starostů ve Zlínském kraji. Dodát jim nový impuls se proto pokusili zástupci Spolku pro obnovu venkova Vojtěch Ryza a Sdružení místních samospráv ČR Eliška Olšáková a Tomáš Chmela, kteří koncem dubna jednali ve Valašských Kloboukách.

Soutěž, která povzbudí a motivuje

O čem se mluvilo? O nové soutěži obcí, která by měla starosty povzbudit a motivovat do dalších dnů. Přehlídka dostala název Kvetoucí obec Zlínského kraje. Obec, která se jí zúčastní, zašle pořadatelům 5 až 10 digitálních fotografií kvetoucí obecní výsadby. Vše pak zhodnotí odborná porota.

„Nechtěli jsme zatěžovat starosty zbytečnou administrativou, proto jsme zvolili jednoduchý formát soutěže, kde nám obce předvedou to nejlepší ze své výsadby od roku 2015,“ uvedl starosta Lidečka a předseda Zlínského SPOV Vojtěch Ryza.

Starostové mají zaslat fotografie rozkvetlé výsadby, ať už jde o aleje, parky, návsi či jiné prvky. „Kvůli epidemiologickým opatřením se nedá jezdit po obcích, ale z obdržených materiálů vznikne soubor příkladů dobré praxe, které ještě mohou leckoho inspirovat a potěšit,“ doplnil slavičinský starosta a 1. místopředseda SMS ZK Tomáš Chmela. „V uplynulém roce život nás všech dominoval covid, a proto jsem ráda, že jsme našli možnost, jak povzbudit vyčerpané starosty něčím příjemným. A to soutěž Kvetoucí obec určitě je,“ doplnila starostka Valašských Klobouk a předsedkyně SMS ČR ve Zlínském kraji Eliška Olšáková.

Podrobnosti k organizaci soutěže se starostové ze Zlínského kraje dozví v aktuálním krajském zpravodaji SMS ČR. **Iva Šimoníková**

Krajské shromáždění se koná 16. června. Není nad osobní setkání!

Zejména programu a termínu krajského shromáždění se věnovalo krajské předsednictvo, které se sešlo začátkem května. Akce se má uskutečnit prezenčně, a to 16. června od 9 hodin. Program s pozvánkou krajská manažerka všem členům včas zašle. **Petra Černá**

Z obce Psáry ve Středočeském kraji

Naše škola není jen místem, kde pan učitel předává znalosti žákům

Psát o živé a aktivní škole v době, kdy jsou právě aktivity a živost vlivem koronaviru všude značně omezeny, možná nepůsobí příliš aktuálně. Pojďme se ale přesto do jedné takové podívat. Stojí to za to. Možná v nové škole, kterou si postavili v obci Psáry, najdete inspiraci.

Projekt na výstavbu nové základní školy, která by splňovala požadavky 21. století, začala psát obec v roce 2010. Už tehdy měli jasno, že zdejší škola nebude jen místem formálního vzdělávání, ale zároveň místem celoživotního učení, vzdělanosti, kulturního i komunitního života. Ke slavnostnímu otevření došlo v září 2019. O škole Amos si povídáme s místostarostkou obce Psáry Martinou Běťákovou.

Říkáte, že škola ve 21. století nemůže být pouze místem, kde pan učitel předává znalosti žákům. O co tedy jde?

Jde nám o to, aby škola žila od rána do večera, od pondělí do neděle. Obec Psáry založila neformálko, tedy centrum pro neformální vzdělávání, které se ve spolupráci se školou stará o pestrou škálu volnočasových aktivit nejen pro školáky, ale také pro rodiče s dětmi i dospěláky.

Jaké volnočasové aktivity v běžném režimu provozujete?

V pondělí dopoledne obsadí baletní sál maminky s batolaty, které se po cvičení přesouvají do knihovny, kde si mohou děti pohrát a maminky uvařit kávu a popovídat. V odpoledních hodinách probíhá jeden kroužek za druhým, paralelně v různých prostorách, trénují zde hasiči, fotbalisti i gymnastky, večer po setmění přichází dospělí cvičit jógu, učit se šit na stroji, anglicky nebo se účastní zajímavých besed a vzdělávacích programů. V nabídce jsou dobrodružné přespávačky, prázdninové příměstské tábory nebo víkendové workshopy pro dospělé. Plánujeme rovněž setkání s mistry kuchaří, fotografické či floristické dílny, robotiku či youtubering pro teenagery. Na školu ze svých daní přispěli všichni obyvatelé obce a všem by také měla po následující desetiletí sloužit.

Je vidět, že zde za normálního provozu vládne opravdu čilý ruch. Kde jste hledali inspiraci?

Novou školu jsme plánovali opravdu dlouho. Vlastně jsme začali hned po volbách v roce 2010. Strávili jsme hodiny diskotváním s experty na vzdělávací politiku i učiteli z praxe, probíhaly odborné konzultace s architekty, kteří se specializují na školské stavby, semináře a workshopy s obyvateli obce. A nejen to. Hodně jsme cestovali, navštěvovali školy a ptali se těch, kteří v nich pracují, co by udělali jinak, kdyby měli možnost, co je omezuje, co by potřebovali pro to, aby svou práci mohli dělat ještě lépe. A kousek po kousku jsme tak skládali svou vizi školy pro 21. století.

Můžete popsat celý proces od vzniku myšlenky až po samotnou realizaci?

S přibývajícím počtem obyvatel bylo už v roce 2005 zřejmé, že stávající malotřídka stačit ne-

bude. Současný starosta Milan Vácha už tehdy jako opoziční zastupitel hledal vhodnou lokalitu pro plnohodnotnou základní školu s devíti ročníky. Pochopení hledal jen těžko, nikdo ještě nevěřil, že jednou budeme potřebovat nikoliv devět, ale dokonce 18 tříd. V plánu byl i projekt na přístavbu druhého stupně, který by ale problém také nevyřešil. Na podzim 2010 už začalo nové vedení šlapat do pedálů. Řešil se zámeř, vyhledávací studie a hlavně financování. Tenkrát jsme měli 3000 obyvatel a bylo jasné, že z obecního rozpočtu kompletní novou základní školu nikdy nepostavíme.

Problém s nedostatkem míst ve školách ale v té době netrýpil jen vaši obec. Je to tak?

Ano. Problém hlásily i okolní obce a vůbec celý prstenec kolem Prahy. Bylo třeba hledat systémové řešení, nejen náplast. Milan Vácha se spolu s Věslavem Michalíkem, Věrou Kovářovou a Petrou Peckovou zasadili o to, že desítky jednání na ministerstvech nakonec vedly ke zdárnému konci a MŠMT vyhlásilo v roce 2016 dotační program na výstavbu škol kolem Prahy. Vytipováno bylo deset lokalit, kde měly vzniknout nové kapacity, aby se problém v regionu řešil jako celek.

A mezi těmito lokalitami byly i Psáry...

V letech 2013–2014 proběhla v Psárech mezinárodní architektonická soutěž, následovala projektová dokumentace, desítky slepých uliček a stovky razítek jako při každé velké stavbě. Byla to úmorná práce, kterou jsme málem v několika kritických bodech vzdali. Na projektu pracoval ale skvělý tým lidí složený ze zastupitelů, architektů, projektového manažera atd. A vždycky jsme společně dokázali najít řešení a pokračovat.

Výstavba školy není zrovna levnou záležitostí. Jak moc byla finančně náročná a jaké dotace jste na ni čerpali?

Celý projekt včetně pozemků, dokumentace atp. vyšel na zhruba 420 milionů korun. Necehlých 240 milionů tvořila dotace MŠMT, skoro 50 milionů dotace na pasivní stavby, 13 milionů přispěl Středočeský kraj, další menší dotace pokryly náklady na vybavení multimediální laboratoře a odborných učeben.

Příklad dobré praxe

Zájem o „klasické vzdělávání“ není třeba detailně rozebírat. Jaký je však ze strany občanů zájem o ostatní aktivity nabízené ve škole?

Bohužel koronavirová krize všechno brzdí, ale když ještě aktivity probíhaly, zájem byl obrovský. Těšíme se, až vše zase obnovíme a znovu rozjedeme!

Fungují některé aktivity i za současné situace distančně (např. online) nebo jsou úplně utlumeny?

Online probíhají některé individuální lekce, například hry na klavír, už rok online pracují děti v dětské novinářské redakci a během pandemie se nám podařilo zdigitalizovat celou obecní knihovnu, která sídlí v nové škole. Máme nyní online katalog a o výdejní knihovnické okénko je velký zájem. Takže nezhaltáme.

Realizace celého projektu byla zjevně velmi náročná. Stálo to úsilí za to? Šla byste do toho znovu?

Neváhala bych ani minutu a troufám si říct, že stejně tak nikdo z celého realizačního týmu. Byla to jedinečná zkušenost, která už se asi nezopakuje. Novou školou jsou od počátku nadšení úplně všichni: děti, rodiče i učitelé, kteří intuitivně využívají potenciál budovy promyšlené do detailu – to je největší odměna. Získané tituly z mnoha soutěží jsou pak už jen třešničkou na dortu.

Co byste doporučila ostatním starostům a starostkám, kteří by rádi realizovali něco obdobného, ale nemají dostatek finančních prostředků nebo třeba odvahy?

Aby hledali inspiraci a pomoc u kolegů z jiných obcí. Zavolali, domluvili si návštěvu, ptali se. Je škoda plýtvat silami tam, kde může pomoci někdo, kdo už si podobnou zkušeností prošel. My jsme dokonce pro kolegy, kteří staví školy ze stejného dotačního programu, uspořádali malý workshop, aby se mohli poučit z našich chyb a vyvarovat se jich – a že jich bylo.

Ať se ve vaší škole všem i nadále líbí a brzy se do ní opět vrátí aktivní život!

Michal Hinda

Léta s letáky končí

Upozornění na odstávky elektřiny už jen elektronicky.

Přidejte si na webové stránky obce banner s automatickým zobrazováním nejbližších plánovaných odstávek elektřiny na katastrech Vaší obce.

AUTOMATIZOVANÉ INFORMACE O ODSTÁVKÁCH ELEKTŘINY NA WEBU OBCE

Je to snadné.

Krok 1

Zaregistrujte se na webové stránce:
www.cezdistribuce.cz/banner

Krok 2

Vyplňte:

- ID datové schránky obce nebo název obce
- Potvrďte tlačítko REGISTRovat

Do datové schránky obce obdržíte HTML kód s návodem pro jeho umístění na Vaše webové stránky. Vybírat můžete ze 3 velikostí banneru.

Krok 3

Vložte obdržený HTML kód do webových stránek Vaší obce. Návštěvník Vašich webových stránek se tak díky banneru dozví o nejbližším termínu plánované odstávky elektřiny, proklikem si zobrazí detail odstávkou dotčených adres s orientační mapou, případně získá informace i o dalších plánovaných odstávkách v obci.

A máte HOTOVO!

**Ve vaší obci
NENÍ PLANOVÁNA
odstávka**

DISTRIBUCE
Váš provozovatel elektrické sítě

**24. 11. 2021
Odstávka elektřiny
od 8.00 hodin**

[VÍCE INFORMACÍ >](#)

DISTRIBUCE

**DNES
Odstávka elektřiny
od 8.00 do 22.00 h**

[VÍCE INFORMACÍ >](#)

DISTRIBUCE

www.cezdistribuce.cz/banner

DISTRIBUCE

Váš provozovatel elektrické sítě